

ePooki

3/2011 - Kädentaitoja ja valmennusta ongelmanratkaisuun. Työelämävalmiuksien kehittyminen ammattikorkeakouluopintojen aikana

Kirjoittajat: Remahl Tea, tea.remahl@oamk.fi | Näytä laajemmat kirjoittajatiedot

Julkaistu: 11.5.2011 | Tiivistelmä

[Artikkeliin viittäminen](#) | [Metatiedot](#) | Julkaisu pdf-muodossa | Kommentit (0 kpl)

Työelämäyhteistyö ja työelämäläheisyys ovat itseisarvoja ammattikorkeakoulujen toiminnassa. Edelleen niiden kehittämisessä on kuitenkin paljon tehtävää. Keväällä 2010 Oulun seudun ammattikorkeakoulussa järjestetyn yleisen opiskelijapalautekyselyn tulosten mukaan kuitenkin vain vähän yli puolet vastanneista oli tehnyt opinnoissaan yhteistyötä yritysten tai julkisten organisaatioiden kanssa.

Työelämäyhteiset ammattikorkeakoulussa

Ammattikorkeakoulu tarvitsee toimivia yhteyksiä työelämään ennakoissaan ja suunnitellessaan koulutustarjontaa, koulutuksen aikana sekä sen päättymisen jälkeen palautteen muodossa [1] (kuva 1). Koulutuksen aikainen työelämäyhteistyö pitää sisällään opiskelijoiden harjoittelujaksoja ja vierailuja työpaikoilla, yhteisiä tutkimus- ja kehityshankkeita ja projektiopintoja sekä työelämälähtöisiä opinnäytetöitä. Korkeakoulun alumnit tai muut työelämän toimijat voivat tuoda ajankohtaista ja konkreettista tietoa työelämästä opiskelijoille vierailevina opettajina. Myös opiskelijayritystoiminta ja yrityshautomo tarjoavat opiskelijoille kontakteja ja kokemuksia valmistumisen jälkeisestä työstä.

KUVA 1. Työelämäyhteistyön rajapinnat ammattikorkeakoulussa

Työelämäyhteistyö ja -läheisyys ovat itseisarvoja ammattikorkeakoulujen toiminnassa. Edelleen niiden kehittämisessä on kuitenkin paljon tehtävää. Tämä kävi ilmi esimerkiksi opetusministeriön vuosina 2007–2009 rahoittaman Opiskelijan ja työelämän kehittämisverkosto INTOn tutkimuksissa. Tutkimukset kattoivat opiskelijoiden, henkilökunnan ja työelämän edustajien näkemykset työelämäyhteistyön nykytilasta [2]. Oulun seudun ammattikorkeakoulun osalta työelämäyhteisyyden toimivuutta on tutkittu [Strategialähtöinen liiketoimintaosaamisen kehittäminen \(SLK\)](#) -hankkeessa [3][4].

Keväällä 2010 Oulun seudun ammattikorkeakoulussa järjestettiin yleinen opiskelijapalautekysely. Sen yhtenä osana opiskelijoilta tiedusteltiin työelämäyhteisyyden määrää ja laatua sekä työelämävalmiuksien kehittymistä opintojen aikana. Kyselyyn vastasi kaikkiaan 2 545 opiskelijaa.

Palautteen analysoinnin yhteydessä selvitettiin, kuinka suuri osa 3. tai sitä useamman vuosikurssin opiskelijoista (n=894) oli tehnyt opintoihin liittyen työelämäyhteistyötä. Kävi ilmi, että vähän yli puolet vastanneista oli tehnyt opinnoissaan yhteistyötä yritysten tai julkisten organisaatioiden kanssa (taulukko 1). Vähän yli kolmannes oli saanut työelämäkontakteja opintojaksojen aikana ja hieman harvemmat opinnäytetöitä tehdessään. Kuusi prosenttia vastanneista oli ollut mukana työelämän

ARTIKKELIT

11.5.2011
3/2011 - Kädentaitoja ja valmennusta ongelmanratkaisuun. Työelämävalmiuksien kehittyminen ammattikorkeakouluopintojen aikana

RAPORTIT

JULKAISUPERIAATTEET

OHJEITA KIRJOITTAJILLE

JULKAISUNEUVOSTO

ARTIKKELIHAKU

Ilmoittaudu
ePookin
julkaisujen
arvioitsijapankkiin

Henkilökunnan
JULKAISU-
REKISTERI

kanssa tehtävissä tutkimus- ja kehityshankkeissa.

TAULUKKO 1. Yhteistyö yritysten tai julkisten organisaatioiden kanssa opintoihin liittyen, esimerkiksi kehittämistehtävä, harjoitustyö tai projekti (n=894). Kyllä-vaihtoehdoista on ollut mahdollista valita useampi [5]

Vastaus	N	%
En ole tehnyt	418	47
Kyllä, opintojaksoihin liittyen	310	35
Kyllä, tutkimus- ja kehittämishankkeissa	54	6
Kyllä, opinnäytetyötä tehdessäni	249	28
Kyllä, muulla tapaa	30	3

Opiskelijoilta kysyttiin myös syitä siihen, miksei hän ollut tehnyt työelämäyhteistyötä opintojensa aikana. Kaksi kolmasosaa vastasi, että siihen ei ole tarjoutunut mahdollisuuksia (taulukko 2). Toiseksi yleisin syy oli se, että asia ei ollut kiinnostanut opiskelijaa. Joissakin tapauksissa tarjolla olleet aihepiirit eivät olleet sopineet opintosuunnitelmaan. Vain harvan osallistuminen oli estynyt aikatauluongelmien vuoksi.

TAULUKKO 2. Syyt opintoihin liittyvän yhteistyön puuttumiseen yritysten tai julkisten organisaatioiden kanssa. Jatkokysymys niille, jotka eivät ole tehneet työelämäyhteistyötä (n=418). Vaihtoehdoista on ollut mahdollista valita useampi [5]

Vastaus	N	%
Minua ei kiinnostanut	118	28
Tällaisia mahdollisuuksia ei ollut tarjolla	286	68
Tarjolla olleet aihepiirit eivät sopineet opintoihini	52	12
Aikataulu ei sopinut opintoihini	17	4
Muu syy	24	6

Opiskelijoiden arvio työelämävalmiuksien kehittymisestä

Opiskelijoita pyydettiin arvioimaan opintojensa kehittämää työelämävalmiuksia ja koulutusohjelmasta työllistymistä 11 väitteen avulla. Vastauksia selvisi, että noin 80 prosenttia oli vähintäänkin melko tyytyväinen ammatillisen osaamisensa kehittymiseen (kuva 2). Tyytyväisimpiä opiskelijat olivat viestintä- ja vuorovaikutustaitojen kehittymiseen sekä valmiuksiin toimia erilaisissa kehittämistehtävissä sekä monialaisissa tai -ammattillisissa työympäristöissä. Tyytymättömmimpiä he olivat työelämäkontaktien määrään ja yrittäjyysvalmiuksien kehittymiseen. Koulutusalojen välillä vastauksissa oli kuitenkin paljon vaihtelua. Esimerkiksi työelämäkontaktien määrään tyytyväisimpiä olivat sosiaali- ja terveysalan opiskelijat ja tyytymättömmimpiä puolestaan tekniikan alan opiskelijat.

KUVA 2. Arvio opintojesi kehittämää työelämävalmiuksia ja koulutusohjelmastasi työllistymistä (n=894) [5]

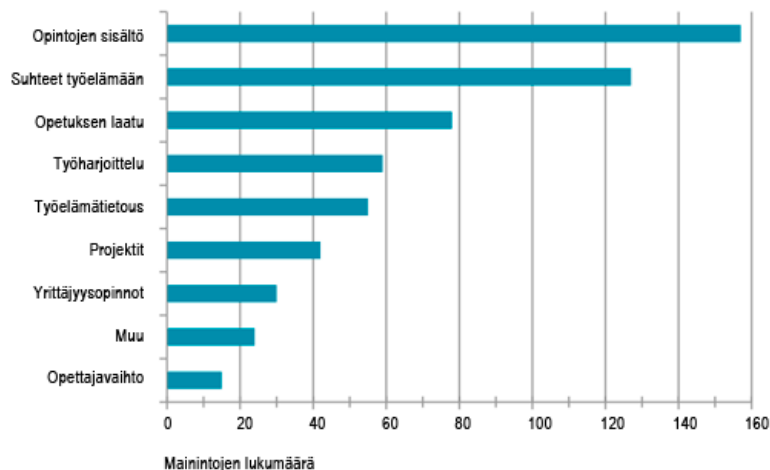
Analyysin toisessa vaiheessa opiskelijat jaettiin kahteen ryhmään: niihin, jotka olivat tehneet työelämäyhteistyötä ja niihin, jotka eivät olleet tehneet. Ryhmien antamia vastauksia työelämävalmiuksien kehittymisestä verrattiin toisiinsa. Tilastollisesti merkitseviä eroja ryhmien välillä löytyi kuudessa osaamisalueessa, jonka

työelämäyhteistyötä tehneet opiskelijat arvioivat kehittyneen paremmin kuin vertailuryhmä (taulukko 3). Näiden tilastollisesti merkitsevien erojen joukossa oli muun muassa väite siitä, oliko opiskelija tyytyväinen ammatillisen osaamisensa kehittymiseen.

TAULUKKO 3. Arviot opintojen kehittämistä työelämävalmiuksista ja koulutusohjelmasta työllistymisestä (asteikko: 1=täysin eri mieltä, 6=täysin samaa mieltä) [5]

Väite	Opiskelijat, jotka ovat tehneet työelämäyhteistyötä	Opiskelijat, jotka eivät ole tehneet työelämäyhteistyötä
Olen saanut riittävästi työelämäkontakteja opintojeni aikana.	3,63	3,14
Olen tyytyväinen ammatillisen osaamisen kehittymiseen.	4,07	3,78
Opintoni kehittävät valmiuksia toimia työtehtävissä eettisesti ja turvallisuusnäkökohdat huomioiden.	4,36	4,21
Opintoni kehittävät viestintä- ja vuorovaikutustaitoja.	4,59	4,37
Opintoni kehittävät valmiuksia toimia monialaisissa ja -amatillisissa työympäristöissä.	4,38	4,19
Opintoni kehittävät valmiuksia toimia erilaisissa kehittämistehtävissä, esim. projekteissa.	4,44	4,14

Opiskelijat antoivat myös vapaata palautetta siitä, miten opintoja pitäisi kehittää, jotta valmistuvien työelämävalmiudet olisivat entistä paremmat. Tyypillisiä vastauksia olivat *”teoriaosuuden pienentäminen ja käytännön taitojen kasvattaminen”*, *”vähemmän yleistä ja enemmän painoa omille valinnoille ja suuntautumiselle”*, *”tiiviimpiä asiasisältöjä”* tai *”opetussuunnitelman tulisi vastata paremmin työelämää”*. Palaute teemoiteltiin ja eri teemojen esiintyminen vastauksissa laskettiin (kuva 3). Eniten mainintoja saivat opintojen sisältöön liittyvät asiat sekä (tiiviimmät) suhteet työelämään. Lisäksi opiskelijat kaipaavat käytännön tietoa työelämästä.

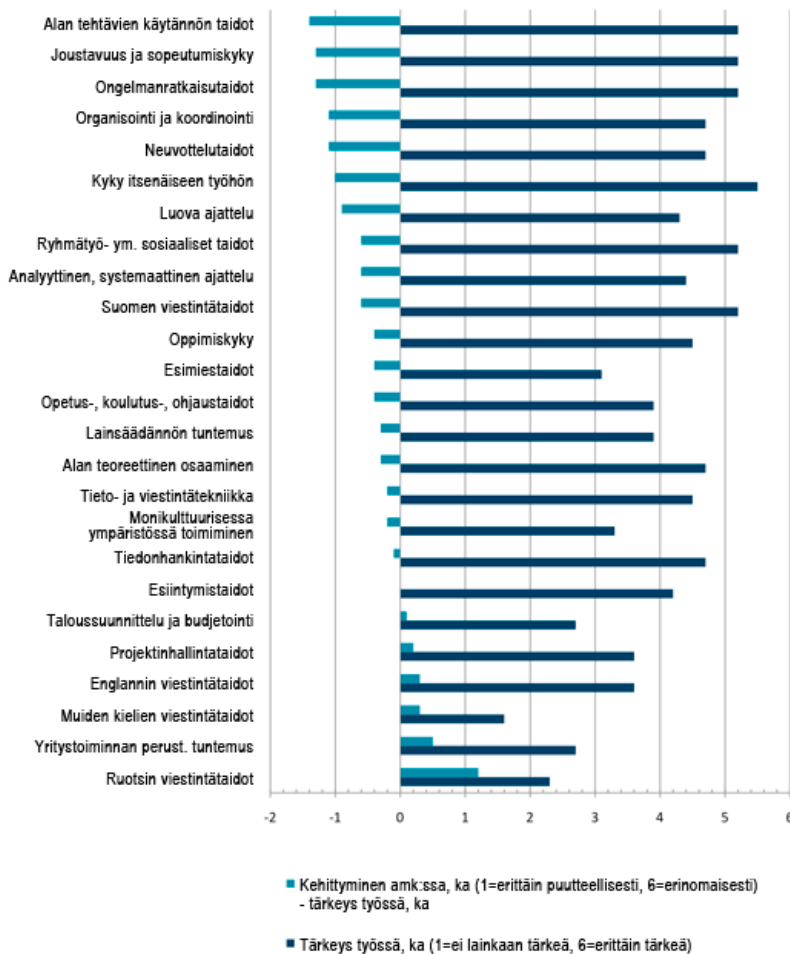
KUVA 3. Miten opintoja pitäisi kehittää, jotta valmistuvien työelämävalmiudet olisivat entistä paremmat? Vapaa palaute teemoiteltuna [5]

Alumnien arvio työssä tarvittavista osaamisalueista ja niiden kehittämisestä

Syksyllä 2010 Oulun seudun ammattikorkeakoulu teki usean muun korkeakoulun tapaan valmistumisen jälkeistä työllistymistä ja urakehitystä koskevan valtakunnallisen kyselyn vuosina 2009 ja 2005 valmistuneille. Kyselyssä alumneja pyydettiin arvioimaan muun muassa eräiden tieto- tai taito-osa-alueiden tärkeyttä nykyisessä työssä. Lisäksi pyydettiin arvioimaan osaamisalueen kehittymistä ammattikorkeakouluopintojen aikana (kuva 4).

Alumnien arvioiden mukaan alalla tarvittavien käytännön taitojen kehittyminen opintojen aikana ei ollut työelämän vaatimuksia vastaavalla tasolla. Näin vastasivat kaikkien koulutusalojen alumnit niin Oamkissa kuin kyselyyn osallistuneissa muissa ammattikorkeakouluissa. Oamkissa tämän vajeen kokivat suurimmaksi luonnonvara- ja ympäristöalalta ja sosiaali- ja terveysalalta valmistuneet alumnit. Sosiaali- ja terveysalan alumnit kokivat tämän eron suurimmaksi kaikkien kyselyyn vastanneiden koulutusalojen alumnien kesken.

Käytännön taitojen kehittyminen opintojen aikana ohella esiin nousi myös muita opintojen aikana puutteellisesti kehittyneitä tieto- tai taito-osa-alueita, jotka eivät ole alumniensa kokemuksen mukaan työelämän vaatimuksia vastaavalla tasolla. Näitä olivat muun muassa joustavuus ja sopeutumiskyky, ongelmanratkaisu- ja organisointitaidot, neuvottelutaidot sekä kyky itsenäiseen työhön. Sen sijaan esimerkiksi ruotsin kielen viestintätaitoja ja yritystoiminnan perusteita oli alumniensa mielestä opetettu liikaakin.

KUVA 4. Ammattikorkeakoulututkinnon vuonna 2009 suorittaneiden arvio tietotaito-osa-alueiden tärkeydestä työssä ja niiden kehittämisestä opintojen aikana (n=487) [6]

Työelämävalmiuksiin tasoa ja otetta

Ammattikorkeakoulun onnistuminen tehtävässään mitataan viime kädessä sen tiedon avulla, miten tutkinnon suorittaneet menestyvät työmarkkinoilla. Toisin sanoen kuinka hyvin he tyydyttävät ammattikorkeakoulun ensisijaisen asiakkaan, työelämän, työvoima- ja osaamistarpeet.

Opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden antama palaute antaa tukea näkemyksille, joiden mukaan ammattikorkeakoulujen tärkeimpiin kehittämiskohteisiin kuuluu opetuksen ja oppimisen sekä tutkimus- ja kehitystyön parempi yhteensaattaminen. Tämä kehittämiskohte on nostettu keskeiseksi myös Oulun seudun ammattikorkeakoulun vuoteen 2015 tähtäävässä strategiassa [7].

Opiskelijoilta ja valmistuneilta saadun palautteen perusteella opintoihin toivotaan erityisesti lisää käytännön taitojen harjoittelua. Valmistuneet kokivat myös, että heidän ongelmanratkaisutaitonsa, luova ajattelu tai kyky itsenäiseen työhön ei ollut kehittynyt työelämän vaatimuksia vastaavalle tasolle opintojen aikana. Opiskelussa ja oppimisympäristöissä opiskelijoiden, opettajien ja työelämän edustajien yhteistyö sekä oppimisympäristöjen monipuolistaminen voivat parhaimmillaan lisätä opiskelijoiden opiskelumotivaatiota ja itseohjautuvuutta [8][9].

Työelämäyhteistyön ja oppimisympäristöjen kehittäminen antavat monipuolisia valmiuksia työelämään, parantavat työelämässä tarvittavaa osaamista ja tutkinnon suorittaneiden sujuvaa siirtymistä työelämään. Nämä nostavat vahvasti esiin uudistumisen dynamiikkaa niin opiskelijalle, opettajalle kuin työelämällekin. Työelämäkontakteja voi olla paljon, mutta oppimisympäristöön, opetuksen sisällölliseen kehittämiseen ja uudistamiseen tarvitaan erityisesti monipuolista ja syvällistä työelämäyhteistyötä.

Lähteet

- Salonen, P. 2010. Työelämäyhteistyö framille! Näkökulmia ammattikorkeakoulujen ja

työelämän välisen yhteistyön rakentamiseen ja toiminnan arviointiin. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu. Hakupäivä 26.1.2011. [urn.fi/URN:ISBN:978-952-6602-13-4](urn:fi/URN:ISBN:978-952-6602-13-4)

2. Zacheus, T. 2009. Työelämäyhteydet ammattikorkeakouluissa 2008. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu. Hakupäivä 26.1.2011. <into.cou.fi/data/liitteet/142731=tyoelamayhteydetamm..>
3. Leskinen, M. 2010a. Työelämän edustajien kokemuksia ja näkemyksiä yhteistyöstä Oulun seudun ammattikorkeakoulun Liiketalouden yksikön kanssa. ePooki. Oulun seudun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 4. Hakupäivä 26.1.2011. [urn.fi/urn:isbn:978-951-597-064-0](urn:fi/urn:isbn:978-951-597-064-0)
4. Leskinen, M. 2010b. Työelämäyhteistyö opinnoissa Oulun seudun ammattikorkeakoulun Liiketalouden yksikössä opiskelijan silmin. ePooki. Oulun seudun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 6. Hakupäivä 26.1.2011. [urn.fi/urn:isbn:978-951-597-068-8](urn:fi/urn:isbn:978-951-597-068-8)
5. Oulun seudun ammattikorkeakoulun yleinen opiskelijapalautekysely. 2010. Oulun seudun ammattikorkeakoulu, Oulu.
6. Sijoittumisseuranta. 2010. Oulun seudun ammattikorkeakoulu ja Tampereen yliopiston Tilastolliset tutkimuspalvelut.
7. Osaamisella hyvinvointiin. Oulun seudun ammattikorkeakoulun strategia 2015. Hakupäivä 26.1.2011. www.oamk.fi/utills/opendoc.php?aWRfZG9rdW1lbnR0aT0xMT...
8. Hakkarainen, K., Lonka, K. & Lipponen, L. 2004. Tutkiva oppiminen: Järki, tunteet ja kulttuuri oppimisen sytyttäjinä. Porvoo: WSOY.
9. Sahlberg, P. & Sharan, S. 2002. Yhteistoiminnallisen oppimisen käsikirja. Porvoo: WSOY.

Kommentit

[Lisää kommentti](#)